Lausunto

30.06.2022 ORK/203/2022

Asia: VN/17113/2022

Lausuntopyyntö lakiluonnoksesta henkilötunnuksen käsittelyä koskevien säännösten täsmentämisestä

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Oikeusrekisterikeskus kiittää mahdollisuudesta lausua asiassa.

Ehdotetun sääntelyn tavoite on kannatettava ja toteutuessaan uusi sääntely saattaa parantaa henkilötietojen suojaa vaikeuttamalla esim. salassa pidettävien tietojen hankkimista oikeudettomasti.

Oikeusrekisterikeskuksen toiminnassa uudella sääntelyllä olisi vaikutuksia erityisesti puhelinasioinnin yhteydessä tapahtuvaan henkilöllisyyden todentamiseen. Oikeusrekisterikeskus vastaanottaa vuosittain noin 60.000 - 70.000 asiakaspuhelua, ja suuressa osassa puheluita on tarpeen todentaa asiakkaan henkilöllisyys. Todennustilanteessa verrataan asiakkaan ilmoittamia tietoja rekisteritietoihin ja todentaminen tapahtuu kysymällä asiakkaalta nimitietoja, henkilötunnus ja yhteydenoton syynä olevan asian tunnistetietoja, jotka lähtökohtaisesti ovat vain asiakkaan tiedossa.

On tärkeää, että sääntely ei jatkossakaan estä henkilötunnuksen käyttöä yhtenä asiakkaan henkilöllisyyden todentamisen välineenä puhelinasioinnin yhteydessä. Kuten perusteluteksteissä on mainittu, on henkilötunnuksen käyttö helppoa sekä kustannustehokasta, ja kun todentamiseen yhdistetään muita asian tunnistetietoja, voidaan todentamista pitää luotettavanakin.

Suorien vaikutusten Oikeusrekisterikeskuksen toimintaan arvellaan olevan vähäisiä ja lähinnä kyse on ohjeistusten tarkentamisesta puhelinasioinnin yhteydessä tapahtuvaan asiakkaan henkilöllisyyden todentamiseen.

Oikeusrekisterikeskus on ottamassa käyttöön vahvan sähköisen tunnistamisen menetelmän, jolloin asiakas voi tunnistautua vahvasti asiakaspalvelupuhelun aikana. Tämä ei kuitenkaan ratkaise kaikkia tilanteita, sillä asiakkaiden valmiudet vahvaan sähköiseen tunnistautumiseen vaihtelevat. Oikeusrekisterikeskuksen vuonna 2021 tekemän asiakassegmenttiselvityksen perusteella, kaikilla asiakkailla ei ole valmiuksia käyttää digitaalista tunnistautumista, joten edelleen osa asiakaspalvelutilanteista jää nimen, henkilötunnuksen ja asian yksilöintitietojen avulla tehtävän henkilöllisyyden todentamisen varaan.

Mikkola Teemu
Oikeusrekisterikeskus

Haaparanta Jaakko
Oikeusrekisterikeskus